

SECRETARIA TÈCNICA del
CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL DE BANYOLES
Passeig de la Indústria, 25, 2on.
17820-Banyoles
Tel: 972 581848
Fax: 972 583540
a/e: cem@ajbanyoles.org

EL PLA D'ESCOLARITZACIÓ EXTENSIVA. MÉS DE VINT ANYS DE LLUITA CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR

L'any 1998 es posava en marxa a Banyoles el Pla d'Escolarització Extensiva (PEE), una eina de planificació escolar que ha servit per a facilitar l'educació inclusiva i l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques i per prevenir la segregació escolar i la creació de centres gueto. El ple municipal de l'Ajuntament de Banyoles va aprovar una moció de suport al PEE el 26 de novembre 2001 i el va refermar el 25 de març de 2019, quan es va adherir al pacte contra la segregació escolar a Catalunya impulsat pel Síndic de Greuges i la Generalitat de Catalunya.

El Consell Escolar Municipal va aprovar el seu suport al Pla d'Escolarització Extensiva el 19 de juny de 2002, n'ha fet seguiment al llarg dels anys i s'ha fet ressò del Pacte contra la segregació escolar en diversos plenaris.

Al llarg de més de vint anys, el Pla s'ha consolidat com un model d'èxit i ha servit de mirall a altres municipis. Perquè el PEE ha sobrepassat la dimensió de la planificació educativa i amb el temps ha esdevingut una cultura de treball en xarxa, que ha beneficiat a la comunitat educativa i a la ciutat en el seu conjunt. Els èxits aconseguits amb el Pla són, doncs, fruit del consens i del treball col·laboratiu, en xarxa i amb coresponsabilitat i han esdevingut un dels valors més importants del territori.

El PEE ha estat i és el motor fonamental i el pilar de la política educativa municipal al llarg de tot aquest temps, pel qual han apostat els diferents governs que s'han succeït al capdavant de l'Ajuntament. De la mateixa manera, des dels seus inicis ha estat un treball compartit i consolidat amb la comunitat educativa, i avalat i recolzat pel Departament d'Educació i pels diferents governs que s'han fet càrrec de la conselleria.

També ha contribuït al desenvolupament de la normativa pel que fa a l'escolarització en els centres sostinguts amb fons públics de forma equilibrada i a recollir bones pràctiques. El Síndic de Greuges inclou alguna d'aquestes pràctiques en els seus informes sobre segregació escolar de l'any 2016 on situa Banyoles com un dels municipis amb major percentatge d'alumnat estranger i alhora entre els 10 municipis amb menor segregació escolar pel que fa a secundària i entre els 13 pel que fa a primària (Síndic de Greuges 2016:15, 16).

Els principals objectius i inicials del PEE són:

- ✓ Aconseguir la integració educativa i social de l'alumnat fill de famílies immigrades.
- ✓ Evitar la creació d'espais tancats, que no afavoreixen la comunicació entre col·lectius i cultures diverses, i la conformació d'escoles-gueto.
- ✓ Afavorir la convivència entre tots els infants i totes les persones de la ciutat.

Al llarg d'aquests vint anys s'ha establert una metodologia de treball per al desenvolupament de la qual el treball en xarxa és essencial i necessari. Aquestes mesures es distribueixen en quatre grans àmbits que actualment es coordinen des de l'Oficina Municipal d'Escolarització del Servei d'Educació i les Comissions de Garanties de l'Escolarització.

Aquests grans àmbits amb què es concreten les diferents mesures de treball, que estem desenvolupant i que volem preservar, són els següents:

1. Mesures per a la planificació d'una oferta equilibrada abans del procés de preinscripció i la seva gestió:

- 1.1. **Estudi previ de l'alumnat que s'ha d'incorporar a P3 i a 1ESO**, amb la participació de diferents agents del territori: Oficina Municipal d'Escolarització, EAP, Serveis Socials, Pla d'Immigració, atenció precoç, àmbit sanitari i escoles bressol.
- 1.2. **Ajustar l'oferta de places a les necessitats del territori.** Analitzar i consensuar amb el Departament d'Educació l'oferta de grups, ràtio de sortida i reserva de places de NEE durant la preinscripció ordinària amb la finalitat d'ajustar l'oferta de places al padró, especialment pel que fa a P3, i a l'alumnat escolaritzat a 6è a la comarca pel que fa a 1r d'ESO. En aquesta anàlisi tindrem en compte les dades del padró i el coneixement de les dinàmiques d'escolarització dels darrers anys.
- 1.3. **Evitar una sobre oferta de places**, és a dir, en el mateix sentit que la mesura anterior, no establir una oferta superior a les necessitats estimades en el territori.
- 1.4. **Adequar la reserva de places per NEE a les necessitats estudiades.** Analitzar conjuntament amb el Departament d'Educació la reserva de places per a la preinscripció ordinària, a través d'una Comissió específica del PEE o bé a través de la Comissió de planificació del Consell Escolar Municipal, la Taula Mixta de Planificació i les Comissions de Garanties d'Admissió. La finalitat és ajustar a la baixa el nombre de places de reserva de NEE a fi i efecte d'evitar la transformació d'aquestes places de reserva en places ordinàries una vegada finalitzada la preinscripció. Aquesta planificació a la baixa s'hauria de fer fins que, en un futur, la normativa permeti mantenir les places de reserva durant tot el curs.
- 1.5. **Mantenir una zonificació escolar socialment heterogènia i alhora equilibrada**, basada en l'anàlisi prèvia del padró. La idea és comprendre la zona educativa com a unitat de planificació i no només com a àrea de proximitat. Actualment l'educació infantil i primària funciona una zona única socialment heterogènia i que facilita l'equilibri escolar. Pel que fa a l'educació secundària Banyoles funciona amb tres zones educatives socialment

heterogènies i alhora equilibrades tenint en compte la incorporació de la població escolar de la comarca i les seves adscripcions.

- 1.6. **Estudiar l'adscripció de centres en termes de l'equilibri**, en el sentit de col·laboració amb el Departament d'Educació, que és qui en té la competència, amb la voluntat de construir una proposta conjunta que parteixi de la identificació i consens de criteris que vetllin per l'equilibri en el perfil social de l'alumnat entre els centres.

2. Mesures per a la gestió de l'escolarització equilibrada durant el procés de preinscripció i la matrícula viva

- 2.1. **Prioritzar l'equilibri escolar entre centres a l'hora de prendre decisions amb relació a l'oferta.** Davant de situacions que calgui resoldre amb relació a l'oferta inicial de places ordinàries o de NEE, estudiar les conseqüències i prioritzar les decisions que provoquin menys desequilibris entre centres.
- 2.2. **Acollida escolar unificada de la matrícula viva.** El model d'acollida escolar a Banyoles es porta a terme de manera unificada amb estreta vinculació entre l'OME-Oficina Municipal d'Escolarització i l'EAP-Equip d'Assessorament Psicopedagògic, amb el suport de l'OAC-Oficina d'Atenció al Ciutadà. Totes les famílies de matrícula viva s'adrecen a l'Ajuntament on reben el mateix protocol d'acollida escolar i s'entrevisten amb l'EAP.
- 2.3. **Acords de Comissió de garanties per a l'escolarització equilibrada de la matrícula viva.**
- 2.4. **Gestió de les llistes d'espera i la matrícula viva arribada abans de l'inici del curs escolar.** Abans de l'inici del curs escolar es gestionen les llistes d'espera vigents fins el dia indicat a la normativa. S'intenta portar a terme una gestió sensible i coherent entre les llistes d'espera i les demandes d'escolarització de matrícula viva que ha arribat durant l'estiu, de manera que si a la primera reunió d'inici de curs s'han d'incrementar places en un determinat nivell a causa de les demandes de matrícula viva rebudes, s'intentaran tenir en compte les peticions ordinàries formalitzades durant el període ordinari.
- 2.5. **Participació de totes les direccions a les Comissions de Garanties d'Admissió.** Permet analitzar conjuntament i comprendre la realitat i les dinàmiques que es produeixen, adquirir consciència col·lectiva i de ciutat amb relació a l'escolarització equilibrada, facilita la presa d'acords i enforteix el consens.

3. Mesures d'informació i assessorament a les famílies

- 3.1. **Desplegament d'un pla d'informació i sensibilització previ a la preinscripció**, que conté com a principals elements: coordinació de cartes personalitzades a les famílies que han de començar P3 i 1r ESO, informació

SECRETARIA TÈCNICA del
CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL DE BANYOLES
Passeig de la Indústria, 25, 2on.
17820-Banyoles
Tel: 972 581848
Fax: 972 583540
a/e: cem@ajbanyoles.org

a centres i ajuntaments de la comarca, coordinació de les jornades de portes obertes, reunions informatives adreçades a les famílies de P3 i participació de l'OME a les portes obertes, elaboració de documents informatius i de sensibilització vers l'escolarització equilibrada i el Pla d'Escolarització Extensiva, gestió de la informació a través de xarxes i del blog del Servei d'Educació, etc.

3.2. **Suport en la formalització de preinscripcions** per aquelles famílies que no disposen de maquinari o connectivitat suficient o que no dominen els procediments en línia.

3.3. **Informació i assessorament a l'Oficina Municipal d'Escolarització – OME** tant per a les famílies que arriben al municipi com per a les que ja hi són i necessiten algun tipus d'acompanyament.

4. **Mesures i recursos de suport generals a la gestió de l'escolarització i per a la igualtat d'oportunitats**

4.1. **Reunions conjuntes** amb inspecció i direccions i altres agents si s'escau, prèvies a l'inici del període de preinscripció, per a compartir informació i canvis en la preinscripció, consensuar formes de treball, informacions a donar les famílies, gestió del suport o cites amb les famílies en situació de vulnerabilitat a fi i efecte de garantir la preinscripció i la matrícula, etc.)

4.2. **Transport**, com a mesura de compensació per a les famílies i facilitadora de l'escolarització equilibrada.

4.3. **Programes de suport a l'etapa 0-3**, com ara els espais globals a La Balca, Vine a La Balca, bonificació, etc.

4.4. **Programes de suport a l'aprenentatge**, com ara Aules d'Estudi obertes, suport a l'estudi, programes de mentoratge, d'aprenentatge i servei, vinculats a la lectura, socioeducatius, molts vinculats al Pla Educatiu d'Entorn, etc.

4.5. **Programes d'acompanyament a infants, joves i famílies** en del seu procés vital, com ara a les funcions parentals, a l'adquisició d'hàbits saludables, a la prevenció, etc.

4.6. **Programes que facilitin l'accés i la igualtat d'oportunitats en l'àmbit del lleure**, activitats educatives i culturals fora de l'escola, etc.

4.7. **Programes de dinamització comunitària de barris.**

4.8. **Acords i accions del CEM-Consell Escolar Municipal** de suport a l'escolarització equilibrada i la igualtat d'oportunitats.

Altres que es considerin d'incorporar per raó de l'equilibri escolar i la no segregació.

SECRETARIA TÈCNICA del
CONSELL ESCOLAR MUNICIPAL DE BANYOLES
Passeig de la Indústria, 25, 2on.
17820-Banyoles
Tel: 972 581848
Fax: 972 583540
a/e: cem@ajbanyoles.org

El PEE ha donat molt bons resultats a nivell d'escolarització equilibrada a les aules, que permeten afirmar que l'alumnat amb NEE està equilibrat entre el conjunt dels centres educatius.

- Actualment la mitjana d'alumnat amb NEE a les escoles d'educació infantil i primària de Banyoles és del 27% i als centres de secundària és del 20%.
- A educació infantil, totes les escoles tenen la mateixa ràtio.
- A primària, la diferència màxima entre centres és de 3 punts.
- A secundària, la diferència màxima entre centres és de 2 punts.

Al llarg de més de vint anys d'aplicació del PEE:

- Hem desenvolupat un bon procés de treball.
- Hem aconseguït l'objectiu que ens proposàvem d'equilibrar els centres escolars públics i totals a l'ESO respecte l'alumnat NEE.
- Identifiquem on som i què necessitem amb major claredat.
- Hem creat una cultura de treball conjunt, cosa que vol dir:
 - o major consens i major estabilitat en els criteris i línies de treball del territori
 - o consolidació i claredat a l'hora d'establir objectius de treball
 - o més fortalesa i lideratge conjunt
 - o major confiança entre tots i major compromís i coresponsabilitat
 - o bon clima de treball
 - o més sinèrgies per a consensuar i compartir moltes més coses més enllà de la planificació educativa
 - o mirada sistèmica, de conjunt, incorporant una mirada més enllà del propi centre
 - o major implicació amb la vida i la millora de la ciutat
 - o superació de resistències, vinguin de dins o de fora de la xarxa
 - o compensació de la pròpia xarxa

Per tot això, considerem necessari mantenir la filosofia del Pla d'Escolarització Extensiva, i seguir treballant amb una mirada de futur compromesa amb la ciutat, des de l'experiència de més de vint anys de treball conjunt. Sense aquesta visió compartida i global de territori, sense aquest treball col·laboratiu i coresponsable per part de tota la comunitat educativa, el desenvolupament del PEE no hauria estat possible.

Banyoles, setembre de 2021.